

Alkohol

Kritik af ny behandlingsgaranti

ORIGINAL

Socialudvalget (2. samling)
SOU alm. del - Bilag 172
Offentligt

MOBILFOTO - SCANPIX

Om få dage træder en ny behandlingsgaranti i kraft, der skal sikre alle alkoholikere hurtig hjælp. Men det er nyttesløst, når den behandling, vi tilbyder, ikke er god nok, advarer en ekspert.

AF BIRGITTE RØRDAM,
SOCIALRÅDGIVER OG JOURNALIST

● En ny behandlingsgaranti, der træder i kraft første juli i år, giver alle alkoholikere ret til behandling senest to uger efter, de henvender sig for at få hjælp. Men

om hjælpen består i et glas med antabus, nogle få støttende samtaler eller en mere intensiv indsats som dag- eller døgnbehandling, er fortsat op til hvert enkelt amt og deres ressourcer.

Dermed løser garantien ikke de væsentligste af de problemer, der de seneste år har fået forskere og fagfolk til at kalde den danske indsats på alkoholområdet for en skandale.

Det er uheldigt at lave en garanti mod ventetider, når problemet er, at kvaliteten af behandlingen i en del amter er for ringe, lyder det fra en af landets førende rusmiddelforskere, overlæge Henrik Rindom fra Hvidovre Hospital. Han mener, at der med garantien burde følge et krav om, hvad behandlingen skal indeholde.

- Med en garanti uden krav kan amterne jo i princippet vælge at lade behandlingen være en telefonsvarer, hvor man kan taste sig frem til gode råd, siger han. Samtidig er der ikke i garantien taget højde for, at amterne skal være opsøgende i deres arbejde. Og det er mindst ligeså uheldigt, mener Henrik Rindom.

- Alkoholisme er stadig en langt mindre legal lidelse end sukkersyge. Derfor er den store hurdle overhovedet at få alkoholikere til at se deres misbrug i øjnene og søge hjælp, siger han.

Skal ikke vente på hjælp

Alkoholikere skal ikke vente på at komme i behandling, når de først har samlet mod til at bede om hjælp. Det er tanken med regeringens behandlingsgaranti, der

er blevet til på baggrund af en rapport fra Center for Rusmiddelforskning om alkoholindsatsen i Danmark. Ifølge rapporten er der 200.000 danske alkoholafhængige, der skønnes at have brug for hjælp, og 9.500 der årligt modtager behandling. Til at sikre garantien følger en ekstravæbning på 30 millioner kroner i gennemsnit hvert år de næste fire år, fordelt til amternes kasser via det årlige bloktilskud. For samme periode er afsat 23 millioner kroner hvert år til 40-50 nye døgnbehandlingspladser.

Henrik Rindom er ikke imponeret over garantien og henviser til, at der stort set ingen ventetid er i dag. Og han frygter, at når der ikke er krav til indholdet, vil amterne fortsætte med de meget forskellige metoder, de benytter i

dag, hvoraf en del er så lette løsninger, at de for ofte fører til tilbagefald.

- Det svære for en alkoholiker er ikke at holde op med at drikke. Det er at lade være med at starte igen. Derfor er det ikke ligegyldigt, hvilken behandling vi tilbyder. En alkoholiker skal lære at leve livet uden alkohol. Og indsatsen skal omfatte hele misbrugerens situation. Hvis folk drikker, fordi de har angst, vil de selvfølgelig drikke igen, hvis man ikke også hjælper dem af med deres angst, forklarer han og tilføjer, at Danmark allerede har alt for mange års erfaring med ikke særlig vellykkede forsøg på at hjælpe alkoholikere.

Mangler overblik over indsatsen

Når regeringen, på trods af forskeres ønsker om mere bred og opsøgende indsats, sætter ind med en 14-dages garanti, skyldes det ifølge Venstres sundhedsordfører Hans Andersen, at der i dag ikke er overblik over de forskellige behandlinger og deres virkning. På opfordring fra regeringen er Sundhedsministeriet derfor gået i gang med at kortlægge de behandlinger, der benyttes, forklarer han.

- Området er komplekst. Vi mangler viden, og der kommer hele tiden nyt, vi skal tage stilling til. Derfor har vi valgt at starte her i stedet for intet at gøre. Næste skridt bliver at tage stilling til kvaliteten, når vi får overblik over, hvad der virker, siger Hans Andersen, der regner med, at kortlægningen ligger klar i løbet af efteråret.

I Amtsrådsforeningen er næstformand Bent Hansen tilfreds med, at der satses på at hjælpe alkoholikere. Men han mener ikke, at garantien er tilstrækkelig.

- Vi er glade for, at der også kommer et tilbud til alkoholikere. Og man kan sige, at så længe amterne ikke bliver bedt om at justere kvaliteten, så får vi ingen problemer med at overholde 14 dages fristen, for det gør vi stort set allerede. Derfor ville det alligevel være bedre med et vist krav til behandlingen. Så ville fle-

re amter få en større bredde i deres tilbud, siger Bent Hansen, der erkender, at nogle amter er pressede og derfor har rationaliseret indsatsen.

Myter skræmmer folk

Alkoholbehandlingscentret Fyns Amt er et af de amter, der bruger tid og penge på opsøgende arbejde. Og det amt i Danmark, der får flest i behandling. Centerleder Anette Søgård, der samtidig er seniorforsker på Statens Institut for Folkesundhed, fortæller, at de forsøger at aflive de myter og forestillinger om alkoholbehandling, der skræmmer folk fra at søge hjælp.

- Mange tror, at alkoholbehandling er sidste station før bænken. At det er forbeholdt forhutlede misbrugere, som må stå i kø for at få antabus og måske nogle samtaler i ny og næ, siger Anette Søgård, der også oplever, at mange ikke opfatter, at de har et problem, fordi de har ordnede forhold udadtil - selv dem, der er nødt til at starte dagen med at drikke nattens abstinenser bort.

- En meget stor del af de alkoholikere, vi møder, er i arbejde og har en god familie. Derfor oplever de ikke sig selv som misbrugere. Og det gør de nærmeste ofte heller ikke. Men alkoholikeren er ikke "de andre". Det er helt almindelige mennesker, og det budskab er vigtigt at få ud. Samtidig skal folk vide, at behandling faktisk nytter, hvis man får den rette hjælp, siger hun.

Politisk signal

Selvom behandlingsgarantien ikke løser alle problemer, er sundhedsordfører Hans Andersen sikker på, at den nye lov vil få den virkning, at flere søger hjælp.

- Vi sikrer, at en alkoholiker, der er indstillet på at få hjælp, ikke når at fortryde og går på druk igen, fordi han må vente en måned på behandling. Nu får alkoholikeren en lovmæssig ret hjælp. Det er et vigtigt politisk signal, og jeg er overbevist om, at det vil opmuntre mange til at søge behandling, siger han.